

A „Nemzeti Tömörülés Pártja” megfenyegeti a szegedi zsidókat.

Körlevélben szólítja fel a polgárokat, hogy „aki nem velünk, az ellenünk”.

(A Délmagyarország munkatársától.) Kétfilléres bélyeggel bérmentesített, két borítékba rakott nyomtatott körlevelek érkeznek napok óta Szegedre. Polgárok, tisztviselők, munkások kapják a budapesti körbélyegzővel ellátott leveleket.

»Magyarország tisztességes zsidói!» megszólítással kezdődik a kétoldalas nyomtatvány, amelyen a »Nemzeti Tömörülés Pártja» aláírás szerepel.

A numerus clausust módosító törvénytervezetről szólva megállapítja a körlevél, hogy a magyarság az eredeti törvénnyel »még a méltányosságon is túlmenve, — kegyelmet gyakorolt a zsidó fajjal szemben». A felhívás ezután három pontba foglalt követelést állít fel. Az első követelés így hangzik:

»Intézzetek emlékiratot a magyar kormányhoz. Fejezzétek abban ki, hogy nem lennétek érdemesek a tisztességes jelzőre, ha magatoknak több jogot, jobb megélhetési lehetőséget követelnétek a befogadó és nektek önként egyenjogúságot adott magyarsággal szemben, mint amennyivel az maga rendelkezik. Ennek alapján ti kérjétek a magyar kormánytól, hogy ne

csak a numerus clausus jelenlegi törvényét ne törölje el, vagy ne módosítsa, de *mielőbb rendezze ugyanilyen szellemben az összes közéleti pályák benépesítésének kérdését is.*»

A második követelés az, hogy a »Népszöveg-séghez is hasonló beadvánnyal forduljanak a zsidók».

A harmadik pont azt kívánja, hogy a »tisztességes zsidók» magyarázzák meg a numerus clausus ellen támadó »hazai fajtestvéreiknek», hogy amit követelnek, az *nem tisztességes dolog, sőt »merénylet a magyarság és merénylet a tisztességes zsidók ellen is.*»

A felhívás így végződik:

»Ma még a zsidóságot *nem itéljük el*, csak egyes zsidókat. Akarjuk azonban *egynéleg ismerni*, ki a tisztességes zsidó, aki a tisztességtelen zsidókkal szemben *velünk van*, mert *aki nem velünk, az ellenünk!* Azzal szemben, aki velünk szemben ilyen szándékot támaszt, *többé nem leszünk méltányosak, de kemény, kérelhetetlen bírd!*»

A »nemzeti tömörülés» körlevele mindenütt széles mosolygást váltott ki.

Papirtalpu cipőt kapott a kisorongyos-akció egyik pártfogója.

A papirtalpu cipő nem szegedi műhelyben készült.

(A Délmagyarország munkatársától.) Karácsony táján minden évben megismétlődő szép, gyermekbaráti szegedi szokássá vált a *kisorongyos-akció*, amelynek élén változatlan energiával dr. Aigner Károly főispán áll. Az akció vezetősége minden évben széleskörű társadalmi gyűjtést indít és a gyűjtés útján összerakuló csinos összegből gyermekcipőket csináltat. Ezt a sokszáz cipőt azután háziünnepélyek keretében osztja szét a szegény családok rongyos ruháju, mezitlábú apróságai között. Legalább a téli cipő beszerzésének gondját veszi le ezzel a szegedi társadalom a szegedi nyomorgók vállairól.

A kisorongyos-akciónak minden évben, az idén is szép sikere volt. Karácsony előtt néhány nappal osztották szét az első cipőtömeget, de rövidesen sor kerül a második turnus szétosztására is. Soha semmi zavaró momen-

tum, kellemetlen incidens nem zavarta meg a jótékony akció szépségét, az idén azonban felbukkant valami kellemetlen apróság, amelynek különböző suttogások lettek a következményei. Sokan arról beszéltek, hogy

a szétosztott cipők között silány, papirtalpu cipők is voltak, amelyek az első héten szétmálltak.

Kézenfekvő volt természetesen az a feltevés, hogy *valamelyik szegedi kisiparos követett el visszaélést*, mert a nagyközönség csak azt tudta, hogy az akció a cipőket a *szegedi kisiparosoknál* rendeli meg.

Utánajártunk ennek a dolognak és sikerült megállapítanunk, hogy

a szegedi kisiparosok az idén is éppen olyan kifogástalanul, olyan lelkiismeretességgel dolgoztak,

Hogy vagy, tiszteletreméltó mészáros? Hát az apád? És a kis családjaid? Mint szolgál az egész-séged? Hát az üzlet, hogy megy mostanában?

— Zej ríft! — mondja keserűen a vérben dolgozó ember, olyan ábrázattal, amilyennel mink azt mondjuk, hogy *kutyául.*

— Mi baj? — kérdezi a hanum ramstek porhanyítás közben.

Mohammed mester rátámaszkodik a bárdra és azt mondja sötéten:

— *Áná mus ausz familia kéfir.* Nekem nem kell a nagy család. Van olyan megkeveredett ember, aki majd meg vesz amiatt, hogy neki nincs nagy családja, az iblisz tüze égesse meg az ilyen tökéletlent, mert Allahhoz az ilyen kérés is fölhallatszik, el is intézi, csak eltéveszti az uccát és nem oda küldi az áldást, ahová kérték. Látod, én nem szeretem a nagy családot és nekem van négy feleségem, kettő olyan *kis vékony*, mint te vagy (a hanum 172 centi magas és 68 kiló súlyu), a másik kettő szép rendes és van tőlük tizenkét gyermekem, köztük négy Mohammed, magam az ötödik. Hát mondd, mi lesz belőlünk, ha csak a próféta egy kis háborút nem ad? Mert annyi lesz már megint az ember, hogy bizony jó volna, ha Allah minden harmadiknak odafönn terítettne a tulafa aiatt!

De már ezt nem írják bele a lésezérelési konferencia olvasókönyvébe! Pedig ezt bizonyosan el-olvasnák.

tudóst is láttam már, aki kinézte a tevéből, hogy nősténycsikót vemhezik-e, vagy férfinemen lévő. De olyan ember még nem volt a világon, aki a királyokon el tudott volna igazodni. Látod, az úgy van. A *meláknak* jó kedve van. (Nem tudom bizonyosan *málék-e* arabul a király, vagy *melák*, inkább az ismerősebb szónál maradok.) A *melák* jókedvében sokat eszik a rizskásás ürüből, elrontja vele a gyomrát. Hivatja a doktort. A doktor etet vele mindenféle keserű gombócokat. Azoktól a *meláknak* rossz kedve lesz, elkezd kiabálni. Utoljára azt kiabálja, hogy *legyen háború!* Akkor aztán hajrá, viszik szegény effát oda, ahová nincs mehetnékje és hanum, volt effa, nincs effa, bekapta a hejtán. Hát azért kell Szaidnak megházasodni, hogy sok gyereke legyen neki, mire rossz kedve lesz *meláknak.*

Hát így áll a bál, tisztelt leszerelési konferencia. Tessék jobban sietni, hogy ne kelljen megházasodni annak a jó fiúnak, aki nekem a datolya-kompótot szerkesztette.

Hanem hát nemcsak Szaid van a világon, hanem Mohammed is. Az pedig mészáros Alexandriában, szintén nagyon derék ember, csak más a *mentálitása*, mint a Szaidé. Ezt is a Klára hanumtól tudom, aki ő föle szokta venni a húst. Persze az nagyon körülményes dolog arra felé, mert ott nagyon udvariasak az emberek, de mástól is elvárják az udvariasságot. A mészáros hozzá nem nyul addig a bárdhoz, míg a kunschaft föl nem lette az illendőség megkívánta kérdéseket.

PATZAUER triple-sec,
cherry-brandy,
marasquino

32

mint az előző években, a papirtalpu cipők nem a szegedi műhelyekben készültek.

Először Szász Gyulát, a Szent György-téri elemi iskola igazgatóját kerestük fel, mert úgy értesültünk, hogy tökéletesen ismerteti a történeteket. Szász igazgató a következőket mondotta el érdeklődésünkre:

— Pontosan emlékszem a dátumra, *január harmadikán* történt, hogy jelentkezett nálam az iskola egyik növendékének édesanyja és elpanaszolta, hogy

az a cipő, amelyet fia kapott ajándékba, néhány napi használat után fönkrement, a szó legteljesebb értelmében szétmállott.

Részletesen kikérdeztem az asszonyt, aki azután elmondotta, hogy a cipőt a felsővárosi hitközségtől kapta, de hogy hol készült, ki csinálta, azt nem sikerült megállapítanom. Elküldtem az asszonyt a hitközség vezetőségéhez, ahol valószínűleg ki is cserélték a silány portékát. Szükségesnek tartom hangsúlyozni, hogy ez a cipő *nem a kisorongyos-akció cipője volt*, a felsővárosi hitközségnek különálló cipőakciója volt karácsony előtt. Két nappal később, tehát január ötödikén egy másik asszony állított be hozzám. Szinte sirva panaszkolta el, hogy

fia cipőjével, amelyet december 23-ikán kapott, ugyanaz a baj történt.

Magával hozta a cipőt is és én magam állapítottam meg, hogy annak *talpa tényleg papirtalpu van*. A gyerek a cipőt a belvárosi iskolában kapta, tehát kétségtelen volt, hogy a *kisorongyos-akció juttatta* hozzá. Elküldtem az asszonyt a cipővel együtt a főispánhoz, mert engem is bántott, hogy valaki, a cipő lelkiismeretlen készítője ennyire kompromittálja a jótékony akciót. Az asszony eleinte nem akart alkalmatlankodni a főispánnal, de azután meggyőztem, hogy közérdekből is cselekszik, ha elmondja, mert a főispán bizonyára kivizsgálja a dolgot.

— Az asszony másnap délután visszajött és elmondotta, hogy a főispán mennyire felháborodott, amikor jelentkezett nála és megmutatta a papirtalpu cipőt. Kijelentette a főispán, hogy

szigorú vizsgálatot fog tartani,

megállapítja, hogy a silány cipő honnan került ki, a gyerek számára pedig kiutalt másikat, amelyet már a Csongrádi-sugaruti iskolában lévő raktárban meg is kapott a gyerek.

— Arra vonatkozólag, hogy mi lett a vizsgálat eredménye,

hogy sikerült-e a papirtalpu cipő műhelyét megállapítani, nem adhatok felvilágosítást,

mert nem hallottam róla semmit, a főispán vette kezébe a dolgot, aki bizonyára adhat részletes felvilágosítást.

Elmentünk dr. Aigner Károly főispánhoz, elmondottuk a hallottakat és megkértük, hogy közölje a vizsgálat eredményét. A főispán eleinte nem akart nyilatkozni, sőt arra kért, hogy ne foglalkozzunk ezzel a kérdéssel, mert ártalmára lesz a jótékony akciónak, de amikor közöltük vele, hogy *a városban különböző dolgokat suttognak* ezzel az esettel kapcsolatban és a főispán nyilatkozata feltétlenül tisztázná a kérdést, a következőket mondotta:

— A kisorongyos-akció vezetősége a cipők megrendelésénél a legnagyobb gondot fordította arra, hogy a megrendelt gyermekcipők a legjobb, a legerősebb, a legtartósabb anyagból készüljenek. Éppen ezért nem kész cipőket rendeltünk, hanem a szükséges cipőmennyiséget a szegedi kisiparosokkal készítettük el. Minden egyes cipőt az átvétel alkalmával az akció vezetőségének szakértője, Popper Ferenc bőrgyáros vizsgált meg, akinek erre